

โรงเรียนในฝัน สร้างสรรค์งานศิลป์

Lab School Create Arts Project

บุญญาพัฒน์ ยอดปร่าง¹

บทความนี้ผู้เขียนมีเจตนารมณ์ที่จะนำเสนอความรู้เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล เรื่องการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งหวังให้ทุกโรงเรียนทั่วประเทศมีคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษาเท่าเทียมกัน จากการศึกษาที่ผู้เขียนเป็นคนหนึ่งที่ติดตามข่าวสารและค้นคว้าข้อมูลทางการศึกษาจาก web site ของกระทรวงศึกษาธิการอยู่เสมอ ทำให้ผู้เขียนได้อ่านพบเจตนารมณ์ของนายกรัฐมนตรีนาย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เกี่ยวกับการจัดทำโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน (Lab School) ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจความตอนหนึ่งว่า

“เราตระหนักดีว่า ภาระอันยิ่งใหญ่ของเราคือ การสร้างอนาคต การปูทางให้เด็กและเยาวชนได้ใช้ศักยภาพของตนในการเรียนรู้ จนถึงการแสวงหาอาชีพที่ตนถนัดเพื่อช่วยสร้างสังคมและประเทศของเราให้เข้มแข็ง แม้ประเทศไทยจะมีศักยภาพ มีคนเก่ง แต่ก็กระจัดกระจาย หากไม่บ่มเพาะ ไม่รวมพลัง ไม่นำมาขยายผล สิ่งที่เป็นของดีของประเทศ ในอนาคตจะลำบากมาก การปฏิรูปการศึกษาเป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องทำทั้งระบบและต้องใช้เวลาที่จะส่งผลนาน แต่สังคมไทยไม่มีเวลารอนาน เราจึงจำเป็นต้องเร่ง

ปฏิรูปการศึกษาในมิติที่กว้างกว่าการปฏิรูปด้วยกฎหมายและโครงสร้าง เป็นมิติที่นำความรู้สมัยใหม่ประกอบกับแก่นปัญญาเดิม เพื่อการพัฒนาประเทศให้แข่งขันกับคนอื่นได้ในมิติใหม่ และทำให้มิติแห่งการปฏิบัติให้เป็นจริง”

(ที่มา : ศูนย์บริหารโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน กระทรวงศึกษาธิการ <http://www.labschools.net/web/>)

จากเจตนารมณ์ของนายกรัฐมนตรีนาย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ทำให้ผู้เขียนเกิดแรงบันดาลใจในการที่จะสานต่อ เพื่อให้โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน (Lab School) เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้เขียนจึงได้เริ่มศึกษา ค้นคว้า ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับนโยบาย และที่มาของโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน (Lab School) ตามที่รัฐบาลได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงานอย่างจริงจัง ซึ่งจากการค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้นทำให้ผู้เขียนทราบว่าระบบการศึกษาของประเทศไทยในช่วง 2 - 3 ปีที่ผ่านมา โดยผลสรุปของนักวิชาการหลายท่านได้แสดงทรรศนะร่วมกันว่า ระบบการศึกษาที่ได้รับการพัฒนาและมีคุณภาพมักอยู่ในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ใน

¹ นักวิชาการอุดมศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

เมืองใหญ่ ส่งผลให้การศึกษาของเด็กไทยที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ชนบทยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร เรื่องนี้จึงเป็นการระออย่างหนึ่งของรัฐบาลที่จะต้องเร่งพัฒนาระบบการศึกษาของเด็กไทยในมิติต่างๆ เพื่อให้มีความเท่าเทียมกันและเกิดการแข่งขันทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ รัฐบาลจึงวางแนวคิดที่จะทำให้เด็กไทยเป็นคนที่รู้จักคิด วิเคราะห์ เรียนเป็น เล่นเป็น สามารถแสวงหาความรู้ และใฝ่เรียนรู้ ตลอดชีวิต รวมทั้งสามารถสร้างงาน สร้างอาชีพ พันวงจรความยากจน เป็นคนดี อยู่อย่างมีศักดิ์ศรี ของความเป็นไทย และก้าวไกลสู่สากล นอกจากนี้ ข้อมูลที่กล่าวข้างต้นแล้ว ผู้เขียนยังได้ศึกษา ค้นคว้า ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและที่มาของการจัดทำโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน จาก web site ของโรงเรียนภัทรธัญญาวิทยา (ที่มา : <http://www.py.ac.th/pn/index.php>) ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าวกับรัฐบาล ในที่นี้ผู้เขียนขอเสนอประเด็นปัญหาที่สำคัญๆ ไว้ 2 ประการ ดังนี้

ประการแรก ปัญหามาตรฐานโรงเรียนและช่องว่างทางสังคม

ปัจจุบันการจัดการศึกษาของโรงเรียนระดับต่างๆ ยังมีความหลากหลายทั้งมาตรฐานและคุณภาพ โรงเรียนที่มีคุณภาพสูงมักจะอยู่เฉพาะในกรุงเทพมหานครและในเขตอำเภอเมือง ซึ่งมีอยู่จำนวนจำกัด ส่วนโรงเรียนที่อยู่ในชนบทห่างไกล มักจะมีความขาดแคลนในทุกๆ ด้าน ทำให้ไม่สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและเป็นมาตรฐานได้

เด็กที่มาจากครอบครัวซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมดีและอยู่ในเมืองจะมีโอกาสเข้าเรียนใน “โรงเรียนดี มีคุณภาพ” มากกว่าผู้ที่มาจากครอบครัวยากจนและอาศัยอยู่ในต่างจังหวัดหรือชนบท สภาพดังกล่าวก่อให้เกิด “ช่องว่างทางสังคม”

อันเป็นอุปสรรคต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ตามนโยบายและเจตนารมณ์ของรัฐบาล ทำให้รัฐบาลตระหนักในเรื่องดังกล่าว จึงได้เกิดแนวคิดในการจัดทำ “โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน” (Lab School)

ประการที่สอง การปฏิรูปการศึกษากับโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน (Lab School)

การปฏิรูปโรงเรียนเป็นสิ่งที่กล่าวถึงกันมากในปัจจุบัน เนื่องจากโลกของเราเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในช่วง 2 - 3 ทศวรรษที่ผ่านมา ทำให้ความหมายของคำว่า *ความรู้* แตกต่างไปจากที่เคยใช้กันอยู่ในอดีต เด็กสมัยใหม่จึงไม่สามารถเรียนรู้ได้ตามวิธีการเดิมที่เคยใช้ได้ผลในอดีต เช่น ครูคิดว่า ความรู้ หมายถึง การที่นักเรียนต้องสามารถคิดคำนวณตามสูตรต่างๆ ที่มีอยู่ในตำราได้ แต่นักเรียนคิดว่า ความรู้ หมายถึง การที่สามารถสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต หรือสื่อสารพัสดุแบบได้อย่างไม่มีข้อจำกัด โรงเรียนจึงเปลี่ยนจากการเป็นศูนย์รวมของห้องเรียนไปเป็นศูนย์กลางสำหรับการให้บริการต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ การจัดการที่สำคัญจะเปลี่ยนจากการจัดห้องเรียนให้เพียงพอสำหรับการสอนนักเรียนแต่ละชั้น ไปเป็นการจัดให้มีบริการสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอสำหรับการเรียนของนักเรียนแต่ละคน และเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ที่จะประกอบอาชีพใหม่ๆ สำหรับผู้คนในชุมชนนั้นด้วย ตลอดจนมีการใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ของนักเรียน

โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน (Lab School) จึงเป็นโครงการนำร่องในการปฏิรูปการศึกษาเพื่อหวังสร้างให้โรงเรียนอย่างน้อยอำเภอละ 1 โรงเรียนมีความเข้มแข็ง ทั้งการบริหาร ครูที่มีระบบการเรียนการสอนที่ดี และหลักสูตรที่เหมาะสม

ทำให้นักเรียนได้เรียนอย่างมีความรู้และมีความสุข โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน (Lab School) เป็นลักษณะการเรียนลัดของการปฏิรูปการศึกษา โดยให้ภาครัฐและภาคเอกชน ช่วยเหลือทั้ง การเงิน ความคิด เทคโนโลยี และการบริหารจัดการ เพื่อให้โรงเรียนเข้มแข็ง (ที่มา : web site โรงเรียนภัทร ญาณวิทยา <http://www.py.ac.th/pn/index.php>)

นอกจากเจตนารมณ์และประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้น คณะรัฐมนตรียังมีมติเห็นชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน (Lab School) โดยเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2546 ได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาโรงเรียนในทุกๆ อำเภอทั่วประเทศ จำนวนรวมทั้งสิ้น 921 โรงเรียนใน 795 อำเภอ 81 กิ่งอำเภอ และ 45 เขต ในกรุงเทพมหานครให้เป็นโรงเรียนในฝันของคนในสังคม ซึ่งโครงการดังกล่าวมีนโยบายที่จะยกระดับให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy) นอกจากนี้ยังเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาแก่เยาวชนไทยให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพได้มาตรฐานเทียบเคียงกับโรงเรียนชั้นนำ เป็นที่ยอมรับ ศรัทธาของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อลดช่องว่างและความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยเน้นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ด้วยการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนในฝันที่รัฐบาลวางเป้าหมายไว้มีลักษณะเด่นหลายประการคือ

1. สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
2. จัดบรรยากาศการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนบนพื้นฐานความเป็นไทย และความเป็นประชาธิปไตย
3. เป็นต้นแบบและพี่เลี้ยงให้กับโรงเรียน

อื่นได้

4. พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีให้ทันสมัยและมีจำนวนเพียงพอเพื่อเป็นระบบเครือข่ายที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งนี้โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการสืบค้นข้อมูล เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในอนาคต

5. พัฒนาเยาวชนไทยให้เติบโตขึ้นเป็นคนที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ กล่าวคือ รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต รู้จักคิดวิเคราะห์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออกและสามารถก้าวเข้าสู่เวทีการแข่งขันได้ในระดับสากล

6. เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้สำหรับชุมชนในท้องถิ่นเพื่อการค้นคว้า วิจัย

การสร้างโรงเรียนในฝันให้กระจายอยู่ทุกอำเภอทั่วประเทศในระยะแรก เป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิบัติจริง และเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะส่งเสริมเด็กไทยที่ขาดโอกาสให้ได้รับการพัฒนาในระดับมาตรฐานเดียวกันกับสถาบันการศึกษาซึ่งอยู่ในท้องที่เจริญ นอกจากนี้โครงการโรงเรียนในฝันต้องขับเคลื่อนพลังปัญญา พลังประสบการณ์และพลังทรัพย์เข้าสู่โรงเรียน เพื่อให้สามารถเป็นโรงเรียนที่เติมฝันให้คนในชนบทหรือผู้มีรายได้น้อย มีศักยภาพในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาเพื่อให้เป็นเยาวชนที่มีการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทำให้อัจฉริยะแห่งความยากจนหมดสิ้นไป

โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน (Lab School) จะช่วยทำให้ความฝันของคนในสังคมเป็นจริงได้ โดยมีความเชื่อที่ว่า การศึกษาสามารถพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ สามารถลดช่องว่างในสังคมลงได้ ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนชาวไทยสามารถหลุดพ้น จากวงจรความยากจน อันเป็นความมุ่งมั่นที่สำคัญของรัฐบาล ดังนั้นโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่ง

โรงเรียนในฝัน (Lab School) จึงเป็นกระบวนการพัฒนาให้ทุกพื้นที่ของประเทศไทยมีระบบการศึกษาที่เท่าเทียมกัน ในส่วนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาสำคัญแห่งหนึ่งในภาคใต้ กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาและขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาตามนโยบายของโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน (Lab School) โดยทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยง รวมทั้งสร้างความร่วมมือและสนับสนุน (Participation and Supports) ระหว่างผู้ปกครอง และชุมชน ตลอดจนนำเทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารจัดการที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ เข้าไปยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้กับกลุ่มโรงเรียนในฝันจำนวน 25 แห่ง ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี 12 แห่ง และจังหวัดนราธิวาส 13 แห่ง ให้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกับสถานศึกษาในเขตเมืองใหญ่ตามเจตนารมณ์ของนายกรัฐมนตรี

ดังที่ได้เกริ่นไว้ในตอนต้นว่า ผู้เขียนมีแรงบันดาลใจในการที่จะสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกับโรงเรียนที่อยู่ในเขตเมืองหลวง จึงได้นำนโยบาย “โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน” (Lab School) เสนอต่อผู้บริหารคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผู้บริหารได้เห็นความสำคัญของโครงการดังกล่าว จึงมีแนวคิดที่จะนำมาบูรณาการกับศาสตร์ในงานศิลปกรรมผนวกกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลายเป็นที่มาของการจัดโครงการ “โรงเรียนในฝัน สร้างสรรค์งานศิลป์” ขึ้น ซึ่งโครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะนอกสถานที่ ปลูกฝังให้นักเรียนมีใจรักใน

งานศิลปะ และสามารถนำเอากระบวนการคิดทางศิลปะมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนเกิดจิตสำนึก ห่วงแหนงในมรดกวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ โดยโครงการดังกล่าวมีลักษณะดังนี้

ลักษณะโครงการโรงเรียนในฝัน สร้างสรรค์งานศิลป์

โรงเรียนในฝัน สร้างสรรค์งานศิลป์ เป็นโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ มีกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนจากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน (Lab School) ที่อยู่ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งคณะศิลปกรรมศาสตร์คัดเลือกเฉพาะโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดปัตตานีเป็นการนำร่องจำนวน 13 แห่ง โดยคัดเลือกนักเรียนแต่ละละ 3-4 คน นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้กับนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 จากโรงเรียนในพื้นที่เขตจังหวัดปัตตานีที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนในฝันของกระทรวงศึกษาธิการอีกจำนวนหนึ่ง รวมแล้วมีผู้เข้าร่วมในโครงการทั้งสิ้น 40 คน กิจกรรมในโครงการเน้นให้ผู้เข้าร่วมได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะในสาขาวิชาทัศนศิลป์ สาขาวิชาศิลปะการแสดง และสาขาวิชาศิลปะประยุกต์ ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต หลักศาสนา ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมเชิงนิเวศวิทยาในท้องถิ่น ฯลฯ เป็นเวลา 3 วัน ณ สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา โดยมีรูปแบบการดำเนินงานดังนี้

1. การฝึกทักษะทางด้านศิลปะ สาขาวิชาทัศนศิลป์ และสาขาวิชาศิลปะประยุกต์

เน้นกระบวนการฝึกทักษะในเรื่องของการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ ได้แก่ การวาดรูป

การจัดวางองค์ประกอบศิลป์ การจัดรูปทรง การให้แสง-เงา ตลอดจนลวดลาย ซึ่งปรากฏบนผลิตภัณฑ์ และการออกแบบผลิตภัณฑ์

2. การฝึกทักษะทางการแสดงละครเวที

เน้นกระบวนการฝึกทักษะในเรื่องของการแสดงละครเวที ได้แก่ การฝึกออกเสียง การใช้ภาษาในการพูด เน้นการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก สีหน้า ท่าทาง ตลอดจนอากัปกริยาต่างๆ

การจัดโครงการโรงเรียนในฝัน สร้างสรรค์งานศิลป์ในครั้งนี้ถือว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก เนื่องจากได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีทั้งจากโรงเรียนที่ส่งนักเรียนเข้าร่วมโครงการ และจากกองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี นอกจากนี้โครงการดังกล่าวยังได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ที่ได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาอีกด้วย

**โครงการโรงเรียนในฝัน สร้างสรรค์งานศิลป์
ตอบสนองนโยบายของรัฐบาลอย่างไร**

โครงการโรงเรียนในฝัน สร้างสรรค์งานศิลป์มีส่วนในการพัฒนาองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นกับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ และเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้โรงเรียนในฝันในแต่ละอำเภอ มีความเข้มแข็งทางการศึกษา เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้สำหรับชุมชนและเกิดการกระจายตัวทางการศึกษาที่มีมาตรฐานใกล้เคียงกันทั่วประเทศ ทั้งนี้กิจกรรมในโครงการได้ก่อให้เกิดผลงานด้านศิลปะอันมีคุณค่า ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการรู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์และมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม เพื่อนำมาซึ่งการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดสร้างสรรค์และวัฒนธรรมระหว่างนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

การจัดกิจกรรมดังกล่าวได้เน้นกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะที่จะเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด รวมถึงประสบการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังเป็นการปลูกฝัง และสร้างทัศนคติที่ดีต่องานศิลปะหรือใช้ศิลปะเป็นกรอบในการสร้างพลังในการดำรงชีวิตของนักเรียนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มีความเข้มแข็งทางด้านวิชาการ นอกจากนี้โครงการโรงเรียนในฝัน สร้างสรรค์งานศิลป์ ยังเป็นการลดช่องว่างทางสังคมไม่ว่าจะเป็นเรื่องความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการศึกษาระหว่างในเมืองกับชนบท ซึ่งในอนาคตการศึกษาจะเริ่ม “กระจายตัว” ไปทั่วประเทศ แทนที่จะ “กระจุกตัว” เฉพาะในเขตเมือง

คณะศิลปกรรมศาสตร์ในฐานะผู้จัดโครงการโรงเรียนในฝัน สร้างสรรค์งานศิลป์ คาดหวังว่าเยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการจะต้องได้รับผลประโยชน์จากโครงการดังนี้

1. รู้จักวิธีคิด วิเคราะห์ เกิดการเรียนรู้ร่วมกันทางด้านศิลปกรรม
2. มีใจรักในงานศิลปะ และสามารถนำกระบวนการคิดทางด้านศิลปะมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน อันตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ตลอดชีวิต
3. มีความรู้ และเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ศิลปะและวัฒนธรรมระหว่างกัน อันเป็นช่องทางหนึ่งที่จะให้นักเรียนตามโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
4. เยาวชนมีจิตสำนึกในการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม หวงแหนในมรดกวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

ความคาดหวังในอนาคตของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

คณะศิลปกรรมศาสตร์ คาดหวังไว้ว่าจะดำเนินการจัดโครงการโรงเรียนในฝัน สร้างสรรค์งานศิลป์ อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาด้านศิลปะให้กับเยาวชนได้มีโอกาสเรียนรู้การอยู่ร่วมกัน มีความใกล้ชิดกับศิลปะ และสามารถนำศิลปะไปปรับใช้กับศาสตร์ด้านต่างๆ ให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด นอกจากนี้ยังหวังว่าเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการจะนำประสบการณ์ที่ได้รับไปเผยแพร่ให้กับเพื่อนโรงเรียนของตนเอง ผู้ปกครอง สังคมและชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ ซึ่งถือเป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมดีๆ ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ ให้กับสังคม และชุมชนในพื้นที่ได้รับรู้

ท้ายนี้ผู้เขียนขอฝากข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า คณะศิลปกรรมศาสตร์น่าจะจัดทำฐานข้อมูลของโรงเรียนในฝันที่เข้าร่วมโครงการเพื่อสร้างเครือข่ายทางศิลปกรรม หรือจัดส่งอาจารย์ผู้สอนของคณะศิลปกรรมศาสตร์ออกไปให้ความรู้ด้านศิลปะแก่นักเรียน ในโรงเรียนที่เป็นเครือข่ายเดือนละ 1 ครั้ง หรือให้โอกาสทางการศึกษา โดยการรับนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับ 3.00 ขึ้นไปซึ่งมีใจรักและมีทักษะด้านศิลปะเข้าเป็นนักศึกษาของคณะศิลปกรรมศาสตร์ด้วยระบบโควตาพิเศษ ซึ่งผลที่คาดหวังดังกล่าวจะนำไปสู่การสร้างฝันตามนโยบายโครงการโรงเรียนในฝันของรัฐบาลให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม อันจะนำไปสู่การพัฒนาด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศชาติต่อไป

ภาพการดำเนินกิจกรรมของ “โครงการโรงเรียนในฝัน สร้างสรรค์งานศิลป์”

ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

ภาพที่ 3

ภาพที่ 4

ภาพที่ 5

ภาพที่ 6

ภาพที่ 1 - 6 การบรรยายพิเศษทางด้านศิลปกรรม โดยคณาจารย์ในสาขาวิชาทัศนศิลป์ ศิลปะการแสดง และศิลปะประยุกต์ ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ภาพที่ 7

ภาพที่ 8

ภาพที่ 9

ภาพที่ 7 - 9 สถานที่ : สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ อ.เมือง จ.สงขลา เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลด้านศิลปะ และวัฒนธรรมของภาคใต้ ที่ให้โครงการโรงเรียนในฝัน สร้างสรรค์งานศิลป์ใช้สถานที่เพื่อเป็นต้นแบบ แรงบันดาลใจ ในการสร้างสรรค์งานศิลปะ

ภาพที่ 10

ภาพที่ 11

ภาพที่ 12

ภาพที่ 10 - 12 กระบวนการฝึกทักษะ ปฏิบัติ และสร้างสรรค์ผลงานของผู้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนในฝัน สร้างสรรค์งานศิลป์ทางด้านทัศนศิลป์

ภาพที่ 13

ภาพที่ 14

ภาพที่ 15

ภาพที่ 13 - 15 กระบวนการฝึกทักษะ ปฏิบัติ และสร้างสรรค์ผลงานของผู้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนในฝัน สร้างสรรค์งานศิลป์ทางด้านศิลปะการแสดง

ภาพที่ 16

ภาพที่ 17

ภาพที่ 18

ภาพที่ 16 - 18 ผลงานของเยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนในฝัน สร้างสรรค์งานศิลป์

ภาพที่ 19

ภาพที่ 20

ภาพที่ 19 - 20 การวิจารณ์ผลงานศิลปะของเยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการ โดยคณาจารย์ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
กระทรวงศึกษาธิการ (ออนไลน์) สืบค้นจาก <http://www.labschools.net/web/>
โรงเรียนภัทรญาณวิทยา (ออนไลน์) สืบค้นจาก <http://www.py.ac.th/pn/index.php>

